ECLI:LV:RAT:2020:0207.11089052218.6.S
Krimināllieta Nr. 11089052218; 11094009218
Lietas arhīva Nr. KA04-236-20/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 7. februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Brigita Būmeistere
tiesnese Ingūna Amoliņa
tiesnesis Guntars Stūris

rakstveida procesā iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, 253.^{2}panta pirmajā daļā (četri noziedzīgi nodarījumi), saistībā ar apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

/pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā (2018.gada 27.janvāris), un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

/pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā (2018.gada 22.februāris), un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

/pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā (2018.gada 16.marts), un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

/pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā (2018.gada 4.jūlijs), un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts pēc spriedumu kopības, noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 13.jūnija spriedumu un Zemgales rajona tiesas 2019.gada 20.jūnija lēmumu, brīvības atņemšana uz 3 (trīs) gadiem 2 (diviem) mēnešiem 10 (desmit) dienām, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto, piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīts laiks no 2017.gada 3.februāra līdz 2017.gada 5.februārim, no 2017.gada 20.marta līdz 2017.gada 22.martam, no 2017.gada 20.aprīļa līdz 2017.gada 21.aprīlim, no 2017.gada 27.septembra līdz 2017.gada 28.septembrim, no 2017.gada 16.novembra līdz 2017.gada 17.novembrim, no 2017.gada 20.novembra līdz 2017.gada 22.novembrim, no 2018.gada 22.februāra līdz 2018.gada 23.februārim, no 2018.gada 5.marta līdz 2018.gada 7.martam, no 2018.gada 22.marta līdz 2018.gada 3.maijam, no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 14.jūnijam, no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam, no 2018.gada 7.jūlija līdz 2018.gada 11.jūlijam, no 2018.gada 25.jūlija līdz 2018.gada 27.jūlijam, no 2018.gada 23.augusta līdz 2019.gada 3.oktobrim.

/pers. A/ piemērotie drošības līdzekļi – nodošana policijas uzraudzībā un pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts – grozīti uz apcietinājumu.

Piedzīta no /pers. A/ par labu SIA "/Nosaukums/" kaitējuma kompensācija EUR 14,95 (četrpadsmit *euro* 95 centi).

Piedzīti no /pers. A/ par labu valstij procesuālie izdevumi par narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanai veikto pārbaudi EUR 573,78 (pieci simti septiņdesmit trīs *euro* 78 centi).

Piedzīti no /pers. A/ par labu valstij procesuālie izdevumi par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību EUR 120 (viens simts divdesmit *euro*).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu izlemta rīcība ar lietisko pierādījumu.

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2019.gada 9.oktobra lēmumu labota pārrakstīšanās kļūda Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.oktobra sprieduma aprakstošajā un rezolutīvajā daļā, aizstājot kļūdaini norādīto apsūdzētā uzvārdu no /Uzvārds/ uz */pers. A/*.

[3] Noziedzīgi nodarījumi izdarīti pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajos apstākļos.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. A/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka spriedumu pārsūdz daļā par noteikto sodu un noteikto galīgo sodu, ko uzskata par pārāk bargu.

Norāda, ka aizstāvis apelācijas instances tiesā viņam nebūs nepieciešams.

[5] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 3.punktu, ja apelācijas sūdzībā vai protestā ir izteikts lūgums tikai par piespriestā soda mīkstināšanu un ja lieta pirmās instances tiesā izskatīta bez pierādījumu pārbaudes un piespriestais sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu, kas ilgāka par pieciem gadiem, lietu var iztiesāt rakstveida procesā.

[6] Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punkta kārtībā Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore Lāsma Zebuliņa iesniegusi viedokli, kurā norāda, ka apsūdzētā iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma, jo tajā nav norādīts neviens jauns apstāklis, kāpēc viņam noteiktais sods būtu mīkstināms, ko jau nebūtu ņēmusi vērā un vērtējusi pirmās instances tiesa.

Prokurore norāda, ka apsūdzētajam noteikto sodu nevar uzskatīt par netaisnīgu un bargu, jo pirmās instances tiesa ņēma vērā Krimināllikuma 35., 46.pantā definēto soda mērķi un tā noteikšanas vispārīgos principus. Pirmās instances tiesas noteiktais soda veids un mērs ir individualizēts, likumīgs un samērīgs izdarītajam.

Prokurore norāda, ka /pers. A/ turpina izdarīt jaunus analoģiskus noziedzīgus nodarījumus, tādējādi nekādus secinājumus nav izdarījis, kas norāda uz augstu noziedzīgu nodarījumu recidīva risku un pamato apsūdzētajam piespriestā brīvības atņemšanas soda nepieciešamību kriminālsoda mērķu sasniegšanai. Nosakot apsūdzētajam sodu pēc Krimināllikuma 50.panta pirmās, piektās daļas, pirmās instances tiesa jau ir piemērojusi daļēju sodu saskaitīšanas principu, kas ir labvēlīgs apsūdzētajam.

Vienlaicīgi prokurore konstatē, ka ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 30.oktobra lēmumu, kas stājies spēkā 2019.gada 15.novembrī, /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, daļēji saskaitot ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 13.jūnija spriedumu piespriesto sodu – īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi – ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 20.jūnija lēmumu noteikto sodu – brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem 11 (vienpadsmit) mēnešiem, pilnīgi pieskaitot piespiedu darbu 100 (viens simts) stundas, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu –, galīgais sods noteikts – brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem 11 (vienpadsmit) mēnešiem 15 (piecpadsmit) dienām, piespiedu darbs uz 100 (viens simts) stundām, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu. Ar minēto lēmumu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /pers. A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks, kā arī izciestā brīvības atņemšanas soda daļa no 2017.gada 3.februāra līdz 2017.gada 5.februārim, no 2017.gada 20.marta līdz 2017.gada 22.martam, no 2017.gada 20.aprīļa līdz 2017.gada 21.aprīlim, 2017.gada 12.augusts, no 2017.gada 27.septembra līdz 2017.gada 28.septembrim, no 2017.gada 16.novembra līdz 2017.gada 17.novembrim, no 2018.gada 22.februāra līdz 2018.gada 23.februārim, no 2018.gada 5.marta līdz 2018.gada 7.martam, 2018.gada 16.marts, no 2018.gada 22.marta līdz 2018.gada 3.maijam, no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 14.jūnijam, no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam, no 2018.gada 7.jūlija līdz 2018.gada 11.jūlijam, no 2018.gada 25.jūlija līdz 2018.gada 27.jūlijam, no 2018.gada 23.augusta līdz 2019.gada 30.oktobrim. Tādējādi, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.oktobra spriedumu un Zemgales rajona tiesas 2019.gada 30.oktobra lēmumu ir noteikts galīgais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 13.jūnija sprieduma un Zemgales rajona tiesas 2019.gada 20.jūnija lēmuma, radot dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpumu, kas ir būtisks pārkāpums Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, un ir novedis pie apsūdzētā stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanas.

Atsaucoties uz Kriminālprocesa likuma 25.panta pirmo daļu, prokurore lūdz atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.oktobra spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un par soda izciešanas termiņā ieskaitīto laiku saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto, piekto daļu no 2017.gada 3.februāra līdz 2017.gada 5.februārim, no 2017.gada 20.marta līdz 2017.gada 22.martam, no 2017.gada 20.aprīļa līdz 2017.gada 21.aprīlim, no 2017.gada 27.septembra līdz 2017.gada 28.septembrim, no 2017.gada 16.novembra līdz 2017.gada 17.novembrim, no 2018.gada 22.februāra līdz 2018.gada 23.februārim, no 2018.gada 5.marta līdz 2018.gada 7.martam, no 2018.gada 22.marta līdz 2018.gada 3.maijam, no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 14.jūnijam, no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam, no 2018.gada 7.jūlija līdz 2018.gada 11.jūlijam, no 2018.gada 25.jūlija līdz 2018.gada 27.jūlijam, no 2018.gada 23.augusta līdz 2019.gada 3.oktobrim, un atceltajā daļā tiesvedību izbeigt. Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Motīvu daļa

[7] Apsvērusi apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu un prokurores viedokli, tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem un daļā par soda izciešanā ieskaitīto laiku saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturtās, piektās daļas nosacījumiem.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[8] Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa konstatējusi visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā darbības atzītu par noziedzīgiem nodarījumiem un kvalificētu tās pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 253.^{2}panta pirmās daļas.

[9] Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētais ir sodāms par šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu un, nosakot sodu un tā mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46.panta nosacījumiem ir ņēmusi vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, vērtējusi atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, nosacījumu, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[10] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro, trešo daļu /pers. A/ izdarījis četrus kriminālpārkāpumus, kas vērsti pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, un vienu mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret īpašumu.

[11] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu pirmās instances tiesa ir pārbaudījusi un ņēmusi vērā pie soda noteikšanas apsūdzētā personību raksturojošos datus, atkārtotai to vērtēšanai apelācijas instances tiesā nav likumīga pamata.

Nekādas jaunas apsūdzētā personību raksturojošas ziņas apelācijas instances tiesai netika iesniegtas.

[12] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīts tas, ka viņš atzina savu vainu un nožēloja izdarīto.

Citus apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus, ko nebūtu vērtējusi pirmās instances tiesa, tiesas kolēģija nekonstatē, arī apelācijas sūdzībā uz tādiem nav norādīts.

Apsūdzētais saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu ir izmantojis savas tiesības sadarboties ar procesa virzītāju un izvēlējies vienkāršāku procesa veidu, taču tas nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta atziņa 2008.gada 21.aprīļa lēmumā lietā Nr.SKK-232/2008*). Pirmās instances tiesa to ir ņēmusi vērā, nosakot apsūdzētajam sodu.

[13] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīts tas, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[14] Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz vienam gadam, Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas sankcija – īslaicīgu brīvības atņemšanu. Tiesas noteiktie sodi par katru noziedzīgo nodarījumu ir atbilstoši izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un apsūdzētā personībai.

Nosakot sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas nosacījumiem, tiesa piemērojusi apsūdzētajam labvēlīgu daļēju sodu saskaitīšanas principu.

Tiesas kolēģija norāda, ka apstāklis, ka apsūdzētais nepiekrīt pirmās instances tiesas piespriestajam sodam, ir viņa subjektīvais viedoklis par piespriestā soda bargumu un nedod likumīgu pamatu tā mīkstināšanai.

Apsūdzētais sūdzībā nav norādījis uz apstākļiem, kas apelācijas instances tiesai dotu likumīgu pamatu soda mīkstināšanai. Pirmās instances tiesa motivējusi, kāpēc uzskata par nepieciešamu noteikt sodu tieši brīvības atņemšanas veidā un tiesas kolēģija šai motivācijai pievienojas.

[15] Tiesas kolēģija konstatē, ka prokurore pamatoti norādījusi uz iemesliem, kuru dēļ pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par galīgā soda noteikšanu un daļā par soda izciešanas termiņā ieskaitāmo laiku.

Kriminālprocesa likuma 25.panta pirmā daļā noteic, ka nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau Latvijā vai ārvalstī ir ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 30.oktobra lēmumu apmierināts Jēkabpils cietuma iesniegums par galīgā soda noteikšanu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, daļēji saskaitot ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 13.jūnija spriedumu piespriesto sodu – īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 (vienu) mēnesi – ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2019.gada 20.jūnija lēmumu noteikto sodu – brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem 11 (vienpadsmit) mēnešiem –, un pilnīgi pieskaitot sodu – piespiedu darbs uz 100 (viens simts) stundām, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu –, galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem 11 (vienpadsmit) mēnešiem 15 (piecpadsmit) dienām, piespiedu darbs uz 100 (viens simts) stundām, ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks, kā arī izciestā brīvības atņemšanas soda daļu no 2017.gada 3.februāra līdz 2017.gada 5.februārim, no 2017.gada 20.marta līdz 2017.gada 22.martam, no 2017.gada 20.aprīļa līdz 2017.gada 21.aprīlim, 2017.gada 12.augusts, no 2017.gada 27.septembra līdz 2017.gada 28.septembrim, no 2017.gada 16.novembra līdz 2017.gada 17.novembrim, no 2018.gada 22.februāra līdz 2018.gada 23.februārim, no 2018.gada 5.marta līdz 2018.gada 7.martam, 2018.gada 16.marts, no 2018.gada 22.marta līdz 2018.gada 3.maijam, no 2018.gada 12.jūnija līdz 2018.gada 14.jūnijam, no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam, no 2018.gada 7.jūlija līdz 2018.gada 11.jūlijam, no 2018.gadā 25.jūlija līdz 2018.gada 27.jūlijam un laiks no 2018.gada 23.augusta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, 52.panta piekto daļu piespiedu darba soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2017.gada 20.novembra līdz 2017.gada 22.novembrim, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

Galīgais sods /pers. A/ noteikts arī ar pirmās instances tiesas spriedumu izskatāmajā krimināllietā.

Ņemot vērā, ka Zemgales rajona tiesas 2019.gada 30.oktobra lēmums stājies spēkā 2019.gada 15.novembrī, pastāv iespēja novērst radušos pārkāpumu, atceļot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu un soda termiņā ieskaitāmo laiku. Galīgais sods /pers. A/ izskatāmajā krimināllietā nav nosakāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 561.^{1}, 563.pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda:

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.oktobra spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ noteikto galīgo saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un daļā par soda izciešanas termiņā ieskaitāmo laiku pēc Krimināllikuma 52.panta ceturtās un piektās daļas.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574., 575. pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Tiesnese B.Būmeistere

Tiesnese I. Amoliņa

Tiesnesis G. Stūris